

De Waadhoeke: 'Mooier en lekkerder'

MARIA DEL GROSSO

FRANEKER Taalkundig is er geen enkele regel die zegt dat de gemeente-naam Waadhoeke voorzien moet worden van het lidwoord 'de'.

Rutger Kiezebrink van de taaladviesdienst van het Genootschap Onze Taal constateert het voorzichtig: de laatste dertig jaar zijn gemeentenamen met het lidwoord 'de' in opmars. „'De' lijkt een gewilde toevoeging te worden.”

Kenden we al De Bilt en daar kwamen De Marne, De Ronde Venen en De Wolden bij. In Friesland onlangs nog De Fryske Marren.

„Bij namen hoeft op zich geen lidwoord” bevestigt Anne Tjerk Popkema van Taalburo Popkema. Popkema studeerde Fries en specialiseerde zich in middeleeuws Fries en taalgeschiedenis. Toch heeft Popkema een voorkeur voor De Waadhoeke. „Het is mooier, sterker en het klinkt lekkerder.” Kijk maar eens naar Friese

plaatsnamen als De Jouwer, It Amelân, It Hearrenfean of De Westereen, geeft hij als voorbeeld. Bij Friese streken is het ook gebruikelijker, stelt hij. We hebben het over De Wouden en De Klei. De Topografyske Wurkgroep Fryslân vindt De Waadhoeke ook sterker.

„Taalkundig gezien is een naam geheel willekeurig en in principe betekenisloos”, stelt taalkundige Peter Nieuwenhuijsen uit Leeuwarden. „XYZ zou taalkundig gezien een prima naam zijn.” Maar kies je voor een naam met betekenis dan komt volgens hem al gauw een lidwoord om de hoek kijken. „De gemeente héét niet alleen (de) Waadhoeke, maar is ook De Waadhoeke.”

In het Fries wordt in de praktijk aan het woord 'hoeke' altijd al het lidwoord 'de' toegevoegd, zegt docent Fries Henk Wolf. Friezen hebben het over 'de hoeke' en zullen het dus ook over De Waadhoeke hebben. Persoonlijk maakt het hem niks uit. Strijder voor de Friese taal, Bertus

Postma uit Bitgummole, maakte er wel een punt van door de te fuseren gemeenten het Bildt, Menameradiel en Franekeradeel aan te schrijven met het officiële verzoek 'de' toe te voegen aan Waadhoeke. Vanavond en donderdag kijken de gemeenten nog eens terug op het naamgevingsproces.

Littenseradiel (waarvan vier dorpen opgaan in Waadhoeke) geeft Postma weinig hoop. De gemeente wijst het verzoek af omdat 61 procent van de inwoners voor Waadhoeke koos. Kijkend naar plaatsnamen, streeknamen en gemeentenamen in Nederland constateert Onze Taal dat 'de' bij gemeentenamen niet algemeen voorkomt en bovendien meer bij 'meervoudige namen' (De Ronde Venen) dan bij enkelvoudige. „Op grond daarvan lijkt 'Waadhoeke' ons iets meer voor de hand te liggen dan 'De Waadhoeke'. Maar als men voor de variant met lidwoord kiest, zouden we dat zeker niet afkeuren of ontraden.”